

Pedagogisch plan van aanpak peuteropvang IKC De Eglantier

Wij de wereld in!

kinderopvang
morgen

Inleiding

Beste ouders en verzorgers,

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijven wij visie, doelen en werkwijze van peuteropvang De Eglantier. De peuteropvang is onderdeel van IKC De Eglantier, onder de vlag van Kinderopvang Morgen ('MORGEN').

Wij bieden kinderen de beste ontwikkelingskansen. Wij geloven erin dat er tal van factoren van invloed zijn op de leerbaarheid van kinderen en elk kind zijn eigen talent heeft. In een integraal kind centrum dat emotioneel en fysiek veilig voelt, willen wij door middel van een breed samenwerkingsverband kinderen het belang van veerkracht en democratische waarden bijbrengen. Wij geloven in een omgeving waar een positieve sfeer heerst, waar vriendelijkheid en toegankelijkheid de boventoon voeren zodat kinderen het best tot ontwikkeling komen.

Als toevoeging op ons huidige pedagogisch beleid, zijn wij 1 januari 2020 gestart met het VE programma 'Speelplezier'. Het geeft de pedagogisch medewerkers nog meer handvatten om de kinderen te stimuleren in de taal- en spelontwikkeling.

Tessa de Quelerij
leidinggevende

Juli 2021

Funcities en visie

Funcities

De peuteropvang is bedoeld voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Peuters bezoeken de peuteropvang gedurende twee of vier dagdelen per week. De peuteropvang is vaak de eerste plek waar peuters los komen van thuis. Dit is een belangrijke stap in hun ontwikkeling. Zij leren omgaan met andere kinderen en andere volwassenen. Hun leefwereld wordt groter. Doel van de peuteropvang is het op positieve wijze ondersteunen en stimuleren van de ontwikkeling van peuters. Uiteraard passend bij de eigenheid en het ontwikkelingsniveau van de peuter.

Visie

In onze visie is de peuteropvang een plek waar kinderen de ruimte krijgen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Peuters leren spelend, daarom neemt spel een centrale plaats in bij de activiteiten die worden ondernomen. Met de inrichting van de peuteropvang en de aanwezigheid van veel verschillende materialen willen we de kinderen een rijke, stimulerende (speel-/leer)omgeving bieden.

Om zich goed te kunnen ontwikkelen hebben peuters bovendien een veilige omgeving nodig, waar zij zich thuis kunnen voelen en waar zij graag naartoe gaan. Sfeer is hierin heel belangrijk. Deze moet warm, veilig en stimulerend zijn.

Wij gaan er vanuit dat elk kind zijn eigen ontwikkelingstempo heeft en zich op zijn eigen unieke manier ontplooit. De pedagogische medewerkers (verder genoemd medewerker) kiezen een benaderingswijze die past bij de peuter en de situatie. Zij spelen hierbij in op verschillen tussen kinderen. Ook spelen zij in op behoeften en eigen initiatieven van de kinderen. De behoeften van de kinderen goed aanvoelen, is hierbij essentieel.

In de ontwikkeling van kinderen speelt interactie een belangrijke rol. Het gaat hierbij, behalve om interactie met de medewerker, ook om interactie met de andere kinderen in de groep. In de groep leert de peuter om samen te spelen en samen te werken. Hij/zij leert om zich aan te passen aan regels, rekening te houden met anderen en conflicten op te lossen. Om sociaal vaardig te worden, moet het kind kunnen oefenen. We vinden het daarom belangrijk om niet altijd direct in te grijpen als zich een probleem voordoet. Vaak kunnen de peuters het zelf oplossen. Zo nodig ondersteunen we hen bij het vinden van een oplossing. We vinden het hierbij belangrijk dat peuters leren om weerbaar te zijn en het aan te geven als ze iets niet willen.

Uiteraard wordt wel direct ingegrepen zodra de (emotionele) veiligheid of gezondheid van kinderen in het geding is.

We zijn een intergraal kindcentrum waarin wij werken aan een gezamenlijke missie en visie binnen kinderopvang en onderwijs. We zorgen voor een doorgaande lijn op het gebied van ontwikkeling, thema's en taal (Engels als tweede taal).

De vier pedagogische basisdoelen

Voor het handelen in de peuteropvang vormen de vier pedagogische basisdoelen het uitgangspunt:

1. Waarborgen van emotionele veiligheid;
2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie;
3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie;
4. Overdracht van waarden en normen.

Waarborgen van emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling van de peuteropvang. Een veilige basis is voor peuters een voorwaarde om tot ontwikkeling te kunnen komen.

Wij borgen de emotionele veiligheid van de kinderen door:

- **De aanwezigheid van vaste medewerkers op de groep**
De kinderen kunnen zo een band opbouwen met de medewerker. Het geeft hen houvast en vertrouwen;
- **Een wijze van omgaan met de kinderen die open, liefdevol en respectvol is**
De medewerkers tonen oprechte belangstelling voor de kinderen en luisteren naar hen. Zij communiceren met hen op een wijze die past bij hun ontwikkelingsniveau;
- **Een warme, ontspannen en veilige sfeer, waarin elke peuter zich erkend en gekend voelt**
De medewerkers zorgen ervoor dat elk kind wordt uitgenodigd om mee te doen. Zij stemmen hierbij af op de persoonlijkheid en het niveau van het kind;
- **Het bieden van duidelijkheid en structuur**
Duidelijke regels en een vast dagritme geven de kinderen houvast; ze weten waar ze aan toe zijn;
- **Een goede overdracht tussen peuteropvang en ouders**
De dagelijkse 'haal en breng' contacten met de ouders worden benut om bijzonderheden uit te wisselen. Voor de medewerkers is het belangrijk om te weten dat een kind bijvoorbeeld slecht geslapen heeft, of dat oma ziek is. Ze kunnen hier dan op inspelen in het contact met het kind. Andersom moeten ook ouders weten wat zich op de peuteropvang heeft afgespeeld. Zo ontstaat een doorgaande lijn tussen peuteropvang en thuis. Ouders kunnen altijd een afspraak maken voor een gesprek.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Zo heeft het de mogelijkheid om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden.

Wij bieden gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie door:

- **Kinderen te ondersteunen en stimuleren in hun ontwikkeling**
De medewerkers sluiten aan bij de ontwikkeling van het kind. Ze geven het kind de ruimte om eigen initiatieven te ontplooiën en zorgen voor positieve ervaringen, zodat het kind zelfvertrouwen krijgt. Daarbij dagen ze het kind op een positieve manier uit om iets nieuws/anders te proberen, zodat zijn ervaringswereld wordt uitgebreid en hij de volgende stap kan zetten in zijn ontwikkeling;
- **Een rijke, uitdagende omgeving te bieden**
Dit geldt zowel voor de inrichting van de peuteropvang, de aanwezige materialen, als voor het aanbod van activiteiten. Er wordt een omgeving gecreëerd waarin kinderen verschillende leerervaringen kunnen opdoen, passend bij hun ontwikkelingsniveau en leerbehoeften. De medewerkers houden hierbij rekening met verschillende manieren waarop kinderen leren: ze spelen mee, doen voor, lokken uit, enz. Medewerkers hebben oog voor leermomenten die

zich voordoen in alledaagse situaties en benutten deze.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie

Sociale competentie omvat kennis en vaardigheden op het gebied van omgaan met anderen. Denk bijvoorbeeld aan: zich in en ander kunnen verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, rekening houden met anderen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Zij leggen zo de basis om te kunnen uitgroeien tot verantwoordelijke leden van de samenleving.

Wij bieden gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie door:

- **Het stimuleren van interactie tussen kinderen**
Dit kan bijvoorbeeld door het aanbieden van gezamenlijke activiteiten, zoals kringactiviteiten en groepsspel. Maar ook door het ondersteunen en stimuleren van samen spelen en samen delen.
- **Aandacht te besteden aan verschillende emoties (blij, bang, boos, verdrietig):**
het herkennen hiervan bij zichzelf en anderen;
- **Het betrekken van de kinderen bij de groep**
Bijvoorbeeld door een kind dat minder gemakkelijk aansluiting vindt, te stimuleren om deel te nemen aan groepsactiviteiten. Maar ook door er zorg voor te dragen dat bij groepsactiviteiten elk kind tot zijn recht komt en kan deelnemen op een wijze die bij zijn vaardigheden en ontwikkelingsniveau past;
- **Kinderen te ondersteunen bij het voorkomen en oplossen van conflicten**
Op de peuteropvang kunnen kinderen in een veilige omgeving oefenen in het omgaan met conflicten. De medewerker lost de problemen niet voor, maar met de kinderen op. Door de kinderen zelf bedachte oplossingen werken vaak beter dan opgelegde oplossingen. De medewerker doet soms een stapje terug: pas als het de kinderen zelf niet lukt om er uit te komen en/of de veiligheid in het geding is, grijpt deze in.

Overdracht van waarden en normen

Waarden zeggen iets over wat we belangrijk vinden (bijvoorbeeld: iedereen hoort erbij). Normen geven aan hoe we ons moeten gedragen (bijvoorbeeld: niemand buitensluiten). Normen vertalen zich vaak in regels.

Om later goed in de samenleving te kunnen functioneren, is het belangrijk dat kinderen zich de waarden en normen van die samenleving eigen maken. Zij moeten leren wat gewenst gedrag is en waar grenzen liggen. Zij leren dit in interactie met anderen. Het gedrag van de leidsters speelt hierbij een belangrijke rol. Door haar reacties leren kinderen wat wel en niet kan, wat gewenst en wat ongewenst gedrag is. De leidster vertoont voorbeeldgedrag: veel meer dan door wat ze zegt, wordt het kind beïnvloed door wat ze doet.

In de overdracht van waarden en normen hebben ouders en peuteropvang een gedeelde verantwoordelijkheid. Hierover goed met elkaar communiceren en afstemmen is daarom belangrijk.

Wij dragen zorg voor de overdracht van waarden en normen door:

- Het hanteren van duidelijke regels en afspraken;
De interactie tussen leidsters en kinderen is hierbij belangrijk. De leidster legt uit wat wel en niet kan en reageert consequent wanneer regels en afspraken worden overtreden;
- Een respectvolle houding ten aanzien van alle kinderen, ouders en anderen, ongeacht hun afkomst, achtergrond of godsdienstige overtuiging;
- Het tonen van goed voorbeeldgedrag.

Stimuleren van de ontwikkeling

Voorschoolse Educatie (VE)

Op IKC De Eglantier werkt de peuteropvang met een VE programma. We gebruiken de methode 'Speelplezier'. De kinderen komen 2 of 4 dagdelen per week om het programma te volgen. De ouders worden betrokken bij de uitvoering van het programma en van hen wordt verwacht dat zij regelmatig in de groep van hun kind aanwezig zijn. Ons doel is om het kind extra te ondersteunen in hun ontwikkeling en ze hierbij de passende activiteiten en begeleiding aan te bieden. Daarmee zorgen we voor een goede voorbereiding op de basisschool. Informatie over de methode 'Speelplezier' is te vinden op www.speelpleziermethodiek.nl

We werken binnen ons IKC met een doorgaande lijn van peuteropvang naar de kleuterklas. De methode Speelplezier sluit goed aan bij de methode 'Spelend leren' die in de kleuterklassen gehanteerd wordt. De teams van de peuteropvang en basisschool worden ondersteund door het HCO in scholing en coaching om deze goede doorgaande leerlijn te implementeren.

Spelen

Spel neemt in de ontwikkeling van jonge kinderen een essentiële plaats in. Al spelend ontdekken, ervaren en onderzoeken zij de wereld. Bovendien is spel voor het kind een middel om zich te uiten en zo zijn ervaringen te verwerken. Ook voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden is spel belangrijk. Door samen te spelen leert het kind te delen, rekening te houden met anderen en zich te houden aan spelregels.

Vanwege het belang van spel neemt het in de dagindeling een belangrijke plaats in. Kinderen krijgen de gelegenheid om hun eigen spel te kiezen. Medewerkers hebben een ondersteunende en activerende rol. Spel biedt vele momenten en mogelijkheden om de ontwikkeling te stimuleren (bijvoorbeeld meespelen, benoemen, vragen stellen, voordoen).

De inrichting van de ruimte en het aanbod van materialen is zodanig, dat kinderen op verschillende niveaus in hun spel worden gestimuleerd. Er zijn open kasten, zodat de kinderen zelf bij de materialen kunnen. De ruimte is zo ingericht dat aan verschillende spelbehoeftes wordt voldaan. Zo zijn er diverse 'hoeken' (bijvoorbeeld poppenhoek, speelkeukentje, hoek voor bewegingsactiviteiten), maar ook tafels om aan te tekenen, puzzelen of een spelletje te doen.

Het gevarieerde materialenaanbod geeft de kinderen de mogelijkheid tot verschillende soorten spel, zoals bewegingsspel, constructiespel, exploratiespel, sociaal spel en fantasiespel.

Buitenspelen

Peuteropvang De Eglantier heeft een aangesloten buitenruimte. De speelplaats is van binnen te bereiken. Als de weersomstandigheden het toelaten, spelen de kinderen dagelijks buiten. Buiten is er volop ruimte voor vrij spel of voor georganiseerde activiteiten. Buiten spelen daagt uit tot risico's nemen waardoor kinderen zelfstandigheid, sociale vaardigheden en motorische vaardigheden

ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers houden toezicht (verspreid over de speelplaats) op de kinderen en doen zelf actief mee.

Lichamelijke en motorische ontwikkeling

In dit ontwikkelingsgebied is er een onderscheid tussen de grove en de fijne motoriek. Bij de grove motoriek is het hele lichaam betrokken (lopen, rennen, klimmen, stappen, fietsen enz.). Coördinatie en evenwicht zijn van belang. Bij de fijne motoriek gaat het om de kleine bewegingen, waarbij vooral de handen worden gebruikt en een goede oog-handcoördinatie belangrijk is (tekenen, kleuren, scheuren, knippen, puzzelen, bouwen met duplo of lego, enz.). Aan beide vormen van lichamelijke en motorische ontwikkeling wordt in de peuteropvang dagelijks aandacht besteed.

Voor de ontwikkeling van de grove motoriek beschikt de peuteropvang onder andere over karren, driewielers en klim mogelijkheden. Dagelijks wordt er buiten of (bij slecht weer) in de gezamenlijke binnenruimte gespeeld. De kinderen hebben dan volop de gelegenheid om te rennen, springen, enz. Ook wordt er regelmatig een bewegingsspel gedaan.

Voor de ontwikkeling van de fijne motoriek zijn er vele materialen aanwezig, zoals puzzels, kralen, duplo, (kleur)potloden, verf, scharen, enz. Tijdens het spelen en door middel van knutselactiviteiten worden de kinderen gestimuleerd om met behulp van deze materialen hun vaardigheden op het gebied van de fijne motoriek te vergroten.

Taalontwikkeling

Bij de taalontwikkeling spelen woordenschat, taalbegrip en taalproductie een rol. Van groot belang is dat de medewerkers het goede voorbeeld geven. Hun taalgebruik moet duidelijk en correct zijn, passend bij het niveau van de peuter.

Vele dagelijkse activiteiten lenen zich voor het stimuleren van de taalontwikkeling. Te denken valt aan:

- Benoemen van voorwerpen, activiteiten, emoties e.d. voorlezen, aanleren van opzegversjes, rijmpjes, liedjes, enz. aanbieden van (nieuwe) woorden rondom een thema, kringgesprek, stellen van vragen, geven van opdrachten, na laten vertellen, na laten spelen.
- Actief luisteren naar de peuter en in eigen (correcte) bewoordingen teruggeven wat de peuter gezegd heeft.
- Behalve de woordenschat, het taalbegrip en de taalproductie, wordt bij diverse activiteiten ook de luisterhouding van de kinderen gestimuleerd.

Ontluikende gecijferdheid

- Binnen onze VE- peutergroep werken wij aan het stimuleren van de ontwikkelingsgebieden met daarin extra aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, de spraak-taal ontwikkeling en de ontluikende geletterdheid en de ontluikende gecijferdheid.
- Bij de twee laatste ontwikkelingsgebieden richten we ons op de SLO -doelen die aangeven dat een 4-jarige kennisgenomen moet hebben van..., in aanraking moet zijn geweest met...
- Wij realiseren dit door middel van onze kansrijke speelleeromgeving die veilig en overzichtelijk is, stimulerend en betekenisvol.
- Daarnaast door speelleer activiteiten waarin de ontluikende gecijferdheid geprikkeld wordt zoals liedjes en beweegspelletjes, telversjes, bouwactiviteiten, spel in huishoek of winkel, opruimactiviteiten en dagritmekaarten of bij de ontluikende geletterdheid in de vorm van bewuste omgang met prentenboeken, vertelkastjes en interactief voorlezen.
- Door middel van het KIJK! Registratie- systeem kunnen wij de voortgang volgen en monitoren, zowel op individueel niveau als groepsniveau.

Engels voor peuters

Op de peuteropvang werken wij ook aan de ontwikkeling van de Engelse taal. Hiervoor gebruiken wij de methode Benny's Playground.

Doel

- De peuters op een natuurlijke manier in aanraking brengen met de Engelse taal
- De peuters een aantal Engelse woorden te leren
- De peuters kennis te laten maken met een andere taal.

Wij werken aan het behalen van deze doelen door de peuters elke dag Engels aan te bieden. Wij werken zes weken lang aan het aanleren van vier woordjes, gecombineerd met liedjes en spelletjes. Het Engels koppelen wij aan het werken in thema's, dit is o.a. te zien in de werkjes, kring en liedjes.

Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft te maken met de ontwikkeling van het denkproces van een kind. De cognitieve ontwikkeling wordt op verschillende manieren ondersteund. Zo zijn er allerlei materialen beschikbaar waardoor kinderen zich spelenderwijs kleuren, vormen en begrippen als groot/klein, dik/dun, in/uit, meer/minder en hard/zacht, eigen kunnen maken. Door het werken met constructiemateriaal wordt het ruimtelijk inzicht ontwikkeld. In hun spel en in interactie met anderen leren kinderen de relatie tussen oorzaak en gevolg kennen en leren ze oplossingen bedenken voor problemen die zich voordoen.

De cognitieve ontwikkeling wordt verder gestimuleerd door het werken met thema's, waardoor de peuters hun begrippenkader en de kennis van de wereld om hen heen uitbreiden. Ook diverse andere activiteiten, zoals geheugen, concentratie- en denkspelletjes stimuleren de verstandelijke ontwikkeling.

Sociale en emotionele ontwikkeling

Zoals bij de 'vier pedagogische basisdoelen' wordt beschreven, biedt de peuteropvang de peuters de gelegenheid om in een emotioneel veilige en stabiele omgeving, hun sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Kinderen leren veel van elkaar. Doordat peuters van 2 tot 4 jaar bij elkaar in de groep zitten, kunnen de oudere kinderen de jongere kinderen helpen. In de groep leren kinderen om rekening te houden met anderen, zich aan regels te houden, samen te spelen en samen te delen. Ook leren ze om weerbaar te zijn en hun grenzen aan te geven.

In allerlei spelsituaties leren kinderen de sociale omgeving en hun eigen rol hierin beter begrijpen. Denk bijvoorbeeld aan rollenspel, verkleedspel, spelen met poppen, maar ook groeps- en gezelschapsspel. Spel kan kinderen ook helpen om gebeurtenissen en emoties te verwerken. De leidsters ondersteunen en begeleiden de peuters en bieden activiteiten aan om de sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren.

Creatieve ontwikkeling

De kinderen krijgen volop de gelegenheid om te experimenteren met diverse materialen. Zo ontdekken ze wat ze kunnen doen met bijvoorbeeld papier, krijt of verf. Het eindresultaat hoeft niet 'mooi' te zijn volgens volwassen maatstaven. Het kind produceert iets dat past bij zijn/haar

ontwikkelingsniveau en talenten. Al doende ontwikkelen de kinderen allerlei vaardigheden en ontdekken ze dat het prettig is om expressief bezig te kunnen zijn. Zo is de creatieve ontwikkeling nauw verbonden met andere ontwikkelingsgebieden.

Ontwikkeling van zelfredzaamheid

De kinderen worden gestimuleerd om de dingen die ze zelf kunnen ook zelf te doen. Denk bijvoorbeeld aan het aan- en uittrekken van de jas of het zelf handen wassen en afdrogen. De leidsters nemen de kinderen niet te snel iets uit handen. Het is belangrijk dat de kinderen de ruimte krijgen om zich nieuwe vaardigheden in hun eigen tempo eigen te maken.

Om de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen te stimuleren, krijgen de kinderen ook kleine taakjes, zoals het helpen van de leidsters met het klaarzetten van materialen.. Ook leren ze om zelf het speelgoed op te ruimen waarmee ze gespeeld hebben. Verder worden de kinderen aangemoedigd om elkaar te helpen.

Indeling van de ochtend

De peuteropvang is vier ochtenden per week geopend van 8.15 tot 12.15 uur op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag.

In onze groepen wordt gebruik gemaakt van de methode Speelplezier. Jonge kinderen leren enerzijds door zelfstandig, zowel alleen als samen met andere kinderen, te spelen in een uitnodigende omgeving. Hiervoor worden er tijdens de implementatie hoeken gecreëerd zoals de huishoek, het atelier, de bouwhoek en leeshoek. Anderzijds leren de kinderen door onder begeleiding van volwassenen te spelen. Speelplezier is gericht op het bevorderen van de totale ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. Via spel wordt vooral de taalontwikkeling gestimuleerd. De aanpak bestaat uit spel-taal routines in de groep en het in kleine groepjes stimuleren van spel en taal.

Uitgangspunt is dat kinderen taal, sociale en cognitieve vaardigheden leren door samen met andere kinderen te spelen en door de aanwezigheid van een meespelende, meer-wetende, sensitieve responsieve volwassene. Het is tevens de bedoeling dat het enthousiasme voor samen spelen wordt overgebracht op de ouders. De ouders krijgen voor de start van elk thema een korte bijeenkomst op de groep ter informatie en suggesties voor thuis. In de nieuwsbrief kunnen de ouders informatie vinden over de actuele thema's. Speelplezier is sinds februari 2009 een erkend VE programma. Voor meer informatie over het VE programma speelplezier, verwijzen wij je graag door naar: <http://www.speelpleziermethodiek.nl/VVE-Speelplezier>.

Elke ochtend heeft een vaste indeling. Dit geeft de kinderen houvast. De indeling is:

8.15	–	8.30 uur	inloop: brengen van de kinderen, ouders spelen mee
8.30	–	10.15 uur	VE activiteit gecombineerd met vrij spel
10.15	–	10.30 uur	toiletbezoek/luiers verwisselen
10.30	–	11.00 uur	opruimen, eten en drinken, voorlezen
11.00	–	11.45 uur	buiten spelen of bewegingsactiviteiten in de centrale ruimte
11.45	–	12.00 uur	kringactiviteiten
12.00	-	12.15 uur	einde ochtend: ophalen van de kinderen.

Waarden en normen

Regels en afspraken

Binnen de peuteropvang zijn de algemeen geldende gedrags- en fatsoensregels van toepassing. Respect voor zichzelf, de ander en de omgeving staat centraal. Verder zijn er regels om onveilige situaties te voorkomen. De Eglantier heeft huisregels vastgesteld, die betrekking hebben op zowel medewerkers, ouders als kinderen.

De regels worden zoveel mogelijk positief geformuleerd aan de kinderen aangeboden. Bijvoorbeeld: 'we zijn aardig tegen elkaar' in plaats van 'niet schelden, schreeuwen, schoppen enz.' Zo leren kinderen wat er wel van hen verwacht wordt in plaats van wat ze niet mogen. Uiteraard is verbieden niet altijd te voorkomen, zeker als zich een onveilige situatie voordoet. Maar de positieve benadering staat voorop.

Belonen en straffen

Bij een positieve benadering hoort dat het accent ligt op het belonen van gewenst gedrag. Dit 'belonen' hoeft niet iets groots te zijn. Een complimentje of aai over de bol werkt bij de meeste kinderen al heel goed. Bij sommige kinderen is er meer nodig en wordt er een beloningssysteem (stickertjes) gehanteerd om het gedrag positief te beïnvloeden.

Problemen die zich voordoen, worden zoveel mogelijk op een rustige, positieve en opbouwende manier opgelost. Wanneer dit niet lukt, dan wordt het kind eerst duidelijk aangesproken op zijn/haar gedrag. De medewerker vertelt het kind wat ze van hem/haar verwacht. Helpt dit niet, dan wordt het kind even uit de activiteit gehaald en apart gezet. Voordat het kind terug keert in de situatie, wordt opnieuw met het kind besproken welk gedrag er wordt verwacht.

Ouders

Aanmelding en aanname

Peuters kunnen bij de peuteropvang worden aangemeld door middel van het (online) inschrijfformulier. Ouders kunnen een voorkeur aangeven voor bepaalde dagdelen. Wanneer plaatsing op de voorkeurdagen niet lukt, wordt in overleg met de ouders naar alternatieven gekeken. De inschrijving is alleen voor de peuteropvang. Inschrijving voor onderwijs vanaf 4 jaar moet apart gedaan worden.

In principe zijn alle peuters vanaf 2 jaar welkom op de peuteropvang. Wanneer bij het kind sprake is van een handicap, ziekte of stoornis wordt in overleg met de ouders bekeken in hoeverre het kind redelijkerwijs kan functioneren op de peuteropvang, zonder dat dit te belastend is voor het kind zelf, de andere kinderen en/of de medewerkers.

Nieuwe kinderen zullen mogelijk behoefte hebben aan een wenperiode. In overleg met de medewerker zal dan een wenschema worden opgesteld. Hierbij kan gedacht worden aan het wat later brengen of het wat eerder ophalen van het kind, zodat de ochtend verkort wordt.

Wennen

Er wordt bewust omgegaan met de wenperiode, omdat het belangrijk is dat nieuwe peuters snel vertrouwen in de pedagogisch medewerkers krijgen. Het wennen verloopt bij het ene kind makkelijker dan bij het andere. De gewenningsperiode wordt stapsgewijs opgebouwd. De eerste stap is een bezoek samen met ouder aan de groep waar de peuter geplaatst zal worden. Ook bij ouders speelt het proces van loslaten een rol. Daarna wordt gekeken hoe het verder gaat. Sommige bezoeken al snel gewoon twee dagdelen de speelzaal, anderen hebben meer moeite. Wanneer ouders de behoefte hebben om de eerste ochtenden mee te draaien met de peuter is dit mogelijk.

Hierover worden afspraken gemaakt door de pedagogisch medewerkers met de ouders. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om de peuter eerder op te halen om de ochtend voor de peuter wat te verkorten. Ook wordt er door de medewerkers altijd contact opgenomen met ouders om te melden hoe het tijdens de wenperiode gaat. Bij het wennen gebruiken medewerkers de werkinstructie 'wennen in het kindercentrum', Kwaliteitshandboek 2.

Afscheid nemen

De peuter en ouder worden persoonlijk begroet bij het binnenkomen. De meeste ouders blijven nog even spelen, waardoor de overgang van thuis naar de speelzaal gemakkelijker verloopt. Als de ouder vertrekt, helpt de medewerker als het nodig is bij het afscheid nemen. Het is vooral voor de jonge peuters erg belangrijk, dat hier zorgvuldig mee wordt omgegaan. Peuters moeten weten wanneer hun ouder er nog wel is en wanneer niet. Vertrekken zonder afscheid nemen maakt peuters angstig en onzeker. Duidelijkheid wordt gegeven doordat de medewerker samen met de peuters de ouders uitzwaait. Ook voor een peuter, die al gewend is op de speelzaal kan het moeilijk zijn om afscheid te nemen. Vaak is het juist goed om het afscheid zo kort mogelijk te houden. Bij het uitstellen van het afscheid blijft het kind opzien tegen het afscheid; langer blijven van de ouder maakt het dan alleen maar moeilijker. De medewerker bepaalt samen met de ouder het juiste moment van afscheid nemen. Peuters kunnen zich alleen veilig en vertrouwd voelen als ze weten, dat ze ook weer worden opgehaald.

Halen en brengen

De kinderen worden om 8.15 uur gebracht. Ouders spelen nog even mee. De kinderen worden tussen 12.00 en 12.15 uur weer opgehaald.

Haal- en brengmomenten worden benut om bijzonderheden uit te wisselen tussen ouders en peuteropvang. Willen ouders meer bespreken, dan kunnen zij altijd een afspraak maken. Dit geldt andersom ook: de medewerker maakt een afspraak met de ouders, wanneer zij bijzonderheden met betrekking tot hun kind wil bespreken.

Oudercommissie

Peuteropvang De Eglantier heeft bij het opstellen van dit document geen oudercommissie. Wij spannen ons in om ouders te informeren over de mogelijkheid om een oudercommissie op te richten. In het intake gesprek informeren we ouders over de oudercommissie en vragen we hen of ze belangstelling hebben om er deel van uit te maken. We attenderen ouders ook via de nieuwsbrieven op de mogelijkheid om een oudercommissie samen te stellen.

Privacyreglement

Peuteropvang De Eglantier beschikt over een privacyreglement ten behoeve van de registratie en uitwisseling van persoonsgegevens. Ouders kunnen dit reglement desgewenst inzien.

De groepen en het team

Omvang en opbouw van de stamgroepen

De peuteropvang heeft twee stamgroepen. Ieder kind is in principe in één vaste stamgroep geplaatst. De kinderen met een VE indicatie worden op beiden stamgroepen geplaatst. Per stamgroep bieden wij opvang aan maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. In deze stamgroep zijn vaste leeftijdsgenootjes en vaste medewerkers. Een groep van 16 kinderen wordt altijd begeleid door twee gekwalificeerde medewerkers. Gedurende de dag wijken wij niet af van de gestelde BKR eis. De peuteropvang is in vier ochtenden (16 uur) per week geopend, schoolvakanties en de officiële Nederlandse feestdagen zijn we gesloten.

Activiteiten in en buiten de stamgroep

Activiteiten vinden spontaan en georganiseerd plaats in en buiten de stamgroep. Bij specifieke activiteiten kunnen de kinderen hun stamgroep verlaten. Peuters krijgen gymactiviteiten aangeboden in het speellokaal. In het gebouw doen we ook gezamenlijke activiteiten met de basisschool. Dit is vaak tijdens speciale gelegenheden zoals sinterklaas of de koningsspelen. We kijken altijd of de activiteiten een meerwaarde hebben voor de peuters en of het zinvol is om aan te sluiten. Daarnaast maken we soms uitstapjes naar de bibliotheek en soms naar de kinderboerderij. Bij deze activiteiten vragen we vaak ouders mee ter ondersteuning en in het kader van ouderbetrokkenheid. Wanneer we op stap gaan buiten onze locaties gebruiken we de werkinstructie uit kwaliteitsboek 2 'Uitstapjes dagopvang'.

De pedagogisch medewerkers

Wij hechten veel waarde aan goed personeel. Goed in de zin van opleiding en ervaring, en ook goed in de zin van enthousiast en gemotiveerd. Ouders mogen verwachten dat hun kinderen op een deskundige en vriendelijke wijze worden begeleid. De functie van pedagogisch medewerker is verantwoordelijke en veelomvattende functie. Dit vraagt om een goede basis van opleiding en ervaring. Conform de geldende wet- en regelgeving voldoen de pedagogisch medewerkers aan de vastgestelde opleidingseisen. In geval van ziekte of verlof wordt er naar gestreefd om zoveel mogelijk de pedagogische medewerker te vervangen door een voor kinderen vertrouwd gezicht.

Vrijwilligers en stagiaires

Er zijn vrijwilligers op de locatie aanwezig die de medewerkers en de kinderen ondersteunen, bijvoorbeeld bij activiteiten. Ook ouders kunnen worden gevraagd voor deze activiteiten. Vrijwilligers worden ingezet zoals de wet ons voorschrijft. De vrijwilligers werken onder verantwoordelijkheid van het locatiehoofd. Stagiaires worden boventallig op de groep ingezet, volgens de processen 'plaatsen van stagiaires' en 'begeleiden van stagiaires'. De stagiaires worden begeleid door medewerkers die daarvoor een specifieke begeleiderstraining hebben gevolgd. De begeleiding kan gedaan worden door een pedagogisch medewerker van de groep maar ook door een VVE coach of locatiehoofd. De inhoud van de stage wordt met name bepaald door de opleiding en de opdrachten in het stageboek. De inhoud kan sterk verschillen per opleiding die een stagiaire volgt. De activiteiten van een stagiaire zijn altijd onder verantwoording van de werkbegeleider.

Achterwacht

Wanneer slechts één pedagogisch medewerker in een locatie aanwezig is, is er ter ondersteuning tenminste één andere volwassene als achterwacht bereikbaar. Deze achterwacht ondersteunt de pedagogisch medewerker zo snel mogelijk op de groep, wanneer hiertoe aanleiding is.

Veiligheid en gezondheid

Veiligheid en gezondheid

De peuteropvang voldoet aan de wettelijke eisen met betrekking tot accommodatie, inrichting, veiligheid en hygiëne. De peuteropvang is zodanig ingericht, dat de peuters veilig kunnen spelen, bewegen en ontdekken. Mocht blijken dat er toch een onveilige situatie is ontstaan of dreigt te ontstaan, dan worden er maatregelen genomen om dit op te lossen. Door middel het uitvoeren van een jaarlijkse Risico inventarisatie veiligheid en gezondheid worden risico's in kaart gebracht. Monitoring vindt plaats door periodieke aandacht in werkoverleggen voor aanwezige risico's. Door op een cyclische manier aandacht te hebben voor veiligheid en gezondheid blijft dit onderwerp een levend proces.

Alle medewerkers zijn in het bezit van een geldig EHBO/BHV certificaat. Jaarlijks worden zij hierin getraind.

Behalve van de peuteropvangruimte, wordt ook gebruik gemaakt van het speelplein en de centrale hal. Wanneer door de peuteropvang veiligheidsrisico's worden gesignaleerd op het speelplein of in de centrale ruimte, dan worden deze besproken.

Het gebruik van de centrale hal (inclusief de aanwezige materialen) vindt op een verantwoorde wijze plaats, passend bij de (motorische) ontwikkeling van peuters. De medewerker maakt steeds de afweging wat verantwoord is, waarbij de balans wordt gezocht tussen veiligheid en uitdaging. Zowel bij het buiten spelen als bij het spelen in de centrale hal, is altijd voldoende toezicht aanwezig.

Vierogenprincipe

Sinds 1 juli 2013 geldt het vierogenprincipe. Het vier-ogen-principe betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken/luisteren met de beroepskracht. Doel van deze maatregel is het voorkomen van situaties waarin de gelegenheid bestaat tot het plegen van (seksueel) misbruik bij kinderen. Doordat er altijd twee volwassenen op de groep aanwezig zijn voldoen wij ook aan het vierogenprincipe. Zij zijn allen in het bezit van een geldige VOG. Het vierogenprincipe wordt jaarlijks met de oudercommissie besproken en geëvalueerd. Waar nodig wordt naar aanleiding van deze bespreking en evaluatie de aanpak van het vierogenprincipe op de peuteropvang gewijzigd.

Volgen en signaleren

Volgen van de ontwikkeling

De peuteropvang De Eglantier maakt gebruik van het kindvolgsysteem KIJK om de ontwikkeling van de peuters te volgen. De medewerkers leren de kinderen goed kennen en signaleren daardoor ook sneller wanneer er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van een kind. Binnen het kleine hechte team zijn de lijnen kort en wordt een gesignaleerd probleem snel opgepakt. Er wordt binnen het gehele IKC gewerkt met hetzelfde observatie instrument wat een inhoudelijk doorgaande lijn bevordert.

Uiterlijk 6 weken voordat het kind de peuteropvang verlaat, vindt een afrondend gesprek plaats. In dit gesprek worden de bevindingen uit het kindvolgsysteem met ouders besproken en geven ouders toestemming om de gegevens digitaal met onderwijs te delen in het kader van een doorgaande ontwikkelingslijn.

Wanneer een kind naar de BSO gaat in het IKC, vindt bij het laatste oudergesprek in de peuteropvang een mondelinge overdracht plaats met een medewerker van de BSO groep waarin het kind geplaatst wordt.

Wanneer een kind niet naar het onderwijs/BSO binnen het IKC gaat

In geval een kind niet naar het onderwijs/de BSO binnen het IKC gaat, bieden wij ouders bij het laatste afrondende oudergesprek de mogelijkheid om een afschrift te ontvangen van de registraties uit het kind-volg systeem. Hiermee kunnen ouders zelf, indien ze dit willen, de school van hun keuze en/of de BSO informeren over de ervaringen die opgedaan zijn rond de ontwikkeling van hun kind.

Mentorschap

Met de invoering van de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) per 01-01-2018 heeft ieder kind recht op een mentor. Een mentor is een vaste pedagogisch medewerker die voor het kind zorgt, en die als taak heeft om de informatie over de ontwikkeling van het kind periodiek met de ouder te bespreken. De mentor van het kind voert het intakegesprek met de ouder en in ieder geval alle periodieke gesprekken. Tijdens het intake gesprek brengt de mentor de ouders op de hoogte van het mentorschap, vertelt altijd dat zij/hij de mentor is voor het kind en wat dit voor het kind en de ouders betekent tijdens de opvang.

Oudergesprekken en mentorschap

Bij plaatsing van een kind, biedt de mentor na drie maanden een mogelijkheid tot een eerste gesprek, waarin de wenperiode besproken wordt. Ook worden de verwachtingen van de ouders doorgesproken. Na dit tweede gesprek volgt in ieder geval jaarlijks een oudergesprek, rond de verjaardag van het kind. In dit gesprek wordt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind besproken aan de hand van de door de medewerker beschreven observatie. Wanneer het gedrag of de lichamelijke ontwikkeling van een kind aanleiding geeft om in een eerder stadium te overleggen zal de medewerker de ouder uitnodigen. De ouder kan bij vragen over gedrag of ontwikkeling van het kind ook overleggen met de medewerker.

Wanneer er zorgen zijn

Wanneer er bijzonderheden worden gesignaleerd in de ontwikkeling en/of het gedrag van het kind, wordt dit door de medewerkers besproken met de ouders. Ter ondersteuning van dit gesprek, zullen over het algemeen eerst gegevens worden verzameld met betrekking tot het gesignaleerde probleem. Dit kan bijvoorbeeld door middel van gerichte observaties, waardoor verhelderd wordt in welke mate en/of welke situaties het probleem zich voordoet. Eén van de pedagogen van MORGEN kan hierin ondersteunen. Ook de meldcode kindermishandeling kan in een vroeg stadium geraadpleegd worden.

In het gesprek met de ouders worden zorgen gedeeld en observaties besproken. Samen met de ouders wordt bekeken wat de beste weg is. Zo nodig zullen de ouders worden doorverwezen naar een instantie die hen verder kan helpen. Wanneer de peuteropvang informatie uitwisselt met het consultatiebureau (of een andere externe instantie), zal hiervoor schriftelijke toestemming worden gevraagd aan de ouders.

Ondersteuning van het team

Peuteropvang De Eglantier ziet het als taak ieder kind op een systematische, methodische wijze te volgen in zijn/haar ontwikkeling en welbevinden. Bij problemen die de pedagogisch medewerker ondervindt en niet zelf op kan lossen, wordt in overleg gezocht naar een passende instantie die wordt benaderd voor ondersteuning.

Deskundigheidsbevordering personeel

De visie en werkwijze zoals beschreven in dit pedagogisch plan, dienen als leidraad voor de pedagogisch medewerkers in het werken met de aan hen toevertrouwde kinderen. Steeds opnieuw zal er kritisch gekeken moeten worden naar de eigen beroepshouding. Dit kan door middel van deskundigheidsbevordering en reflectie. Medewerkers binnen IKC De Eglantier sluiten aan bij de deskundigheidsbevordering van MORGEN, deze is opgenomen in het opleidingsplan.